

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 2312
Konu : Soru Önergeleri

05/2012
25 Mayıs 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24.04.2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-62666 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya ÖNDER'e ait 7/6275, Balıkesir Milletvekili Namık HAVUTÇA'ya ait 7/6276, Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'a ait 7/6277, 7/6284, Ordu Milletvekili İdris YILDIZ'a ait 7/6278, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/6279, İstanbul Milletvekili Ali ÖZGÜNDÜZ'e ait 7/6280, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/6281, 7/6282, 7/6285, 7/6289, 7/6290, Hatay Milletvekili Hasan AKGÖL'e ait 7/6283, Adana Milletvekili Ali HALAMAN'a ait 7/6286, Trabzon Milletvekili Koray AYDIN'a ait 7/6287, Adana Milletvekili Muharrem VARLI'ya ait 7/6288, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/6291, Bartın Milletvekili Muhammet Rıza YALÇINKAYA'ya ait 7/6292, Sakarya Milletvekili Engin ÖZKOÇ'a ait 7/6293, İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'a ait 7/6294, Eskişehir Milletvekili Kazım KURT'a ait 7/6295, 7/6296, 7/6297, 7/6298, Kars Milletvekili Mülkiye BİRTANE'ye ait 7/6299, Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/6300 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Görüş 7/6275, 7/6276, 7/6277, 7/6278,
7/6279, 7/6280, 7/6281, 7/6282, 7/6283,
7/6284, 7/6285, 7/6286, 7/6287, 7/6288,
7/6289, 7/6290, 7/6291, 7/6292, 7/6293,
7/6294, 7/6295, 7/6296, 7/6297, 7/6298,
7/6299, 7/6300 (47 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Ali HALAMAN
Adana Milletvekili****Esas No****:7/6286**

SORU 1) Tarım Kredi Kooperatifi Türkiye' de yatırım yapması gerekirken hangi sebeplerden dolayı İran'dan Gübre fabrikası satın almıştır?

SORU 2) Türk çiftçisine daha ucuz gübre satılması amacıyla İran'da fabrika alınmasına rağmen hala neden çiftçimize gübre pahalı satılmaktadır?

SORU 3) Ülkemize getirilecek olan gübreye bir de gümrük maliyeti eklendiğini düşünürsek kaçınılmaz olan yüksek fiyat nedeniyle çiftçilerimiz nasıl gübre olarak üretim yapacaktır?

CEVAP 1-2-3) Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından, üreticilerin kimyevi gübre ihtiyaçlarının karşılanmasını teminen, Gübre Fabrikaları T.A.Ş.'nin çoğunluk hisseleri satın alınarak ülkesel bazda gerekli yatırım gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizin gübrede gerek hammadde, gerek yardımcı madde bazında yeterli doğal kaynaklara sahip olmaması nedeniyle gübre hammaddeleri ihtiyaçlar çerçevesinde ithalat ile karşılanmaktadır. Ülkemizin ve çiftçimizin gübre ihtiyacını karşılamak ve daha uygun fiyatlarda gübre sağlamak amacıyla Gübretaş tarafından hammaddenin bulunduğu ülkelerde yatırım yapılması gereği üzerine soruda bahsi geçen yatırım gerçekleştirilmiştir.

Gübretaş tedariklerini, iç piyasada rekabet koşullarını dikkate alarak İran'daki fabrikasından ve birçok ülkeden ve firmadan en uygun fiyatlar üzerinden, halka açık bir Anonim Şirketi'nin yasal sorumluluklarını yerine getirerek karşılamaktadır.

Ülkemizde gübre fiyatları, dünyadaki mamul ve hammadde fiyatlarının seyrine göre teşekkül etmektedir. Bu kapsamda büyük oranda yurtdışına endeksli olarak yürüyen kimyevi gübre piyasasında, gümrük maliyetleri değişkenlik göstermekte olup, standart bir gümrük maliyetinden söz etmek mümkün olamamaktadır.

Ülkemizde en çok kullanılan 6 çeşit gübrenin (%21 Amonyum Sülfat, %26 CAN, %33 Amonyum Nitrat, ÜRE, DAP ve 20.20.0) son üç yıllık dönemdeki fiyatları;%29 ile %97 oranında artarken, aynı dönemde Dünya gübre ve hammadde fiyatları %79 ile %125 oranında artış göstermiştir. Ülkemizdeki gübre fiyat artışı Dünya gübre fiyat artışının altında kalmıştır.

Ülkemizin gübre üretiminde ise son yıllarda önemli artışlar yaşanmaktadır. Ülkemizin 2008 yılı gübre üretimi yaklaşık 2,9 Milyon ton olarak gerçekleşmiş iken, 2011 yılı sonunda %30 artışla yaklaşık 3,8 Milyon tona ulaşmıştır. Gübre tüketimimiz ise Bakanlığımızca yürütülen toprak analiz çalışmaları nedeniyle, 2009 yılında 5,3 Milyon ton iken, 2011 yılı sonunda %10 azalışla 4,8 Milyon tona gerilemiştir.

Bakanlığımızca, topraklarımızda sürdürülebilir tarımı devam ettirmek, aşırı gübre kullanımından kaynaklanan kirlenmeyi önlemek, gübrenin maliyetini azaltmak ve toprak analizine dayalı gübre kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla 2009 yılında uygulamaya konulan uygun gübre kullanımı için toprak analizi uygulaması ile bilinçsiz ve aşırı gübre uygulamasının önlenmesine yönelik çalışmalar yapılmış olup, gübre desteğinde 50 dekar ve daha büyük araziler için toprak analizi yaptırma şartı getirilmiştir. 2005 yılından bugüne toplam 256 Milyon TL toprak analizi desteği

ödemesi yapılmıştır.

Gübre ithalatımız; 2009 yılında yaklaşık 3 Milyon ton iken, 2011 yılında %25 azalışla yaklaşık 2,2 Milyon tona gerilemiştir. Gübre ihracatımız ise; 2009 yılında 221 Bin tondan, 2011 yılında %146 artış ile 543 Bin tona yükselmiştir.

Bakanlığımızca, 2005 yılında itibaren çiftçilerimize gübre desteği verilmekte olup, 2005-2012 döneminde 3 Milyar 478 milyon TL gübre destekleme ödemesi yapılarak çiftçimizin gübre maliyetinin ortalama %15'i karşılanmıştır. 2012 yılı için yapılacak gübre destekleme ödemesi birim tutarı ortalama %5,3 oranında artırılmıştır.